

HASŁO ŁÓDZKIE

DZIENNIK BEZPARTYJNY

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcji 81-06, Administracji 63-66

Cena 20 groszy

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w poł. i od 6—7 wiecz.

Uroczystości w Gnieźnie zgromadziły przedstawicieli całej Polski z p. Prezydentem na czele W kolebce Państwa Polskiego odsłonięto pomnik Chrobrego

GNIEZNO, 30.5. — Prastary gród Piastowy, Gniezno, święcił w dniu dzisiejszym uroczystość, drogą i doniosłą dla całej Polski: uroczystość odsłonięcia pomnika Bolesława Chrobrego.

Miasto przybrało już od rana wyjątkowo uroczyste. Przy bramie triumfalnej u wylotu ulicy Poznańskiej ustawili się przedstawiciele m. Gniezna z prezydentem miasta, Braciszewskim, w otoczeniu członków rady miejskiej na czele. Przybyli tam następnie marszałek Senatu, Szymański, dowódca Okręgu Korpusu Poznańskiego, gen. Dzierżanowski, dowódca Okręgu Korpusu — Lublin, a byli dowódca 69 p. p., gen. Taczek, dalej przedstawiciele władz i urzędów Poznania i Gniezna oraz liczny zastęp publiczności.

O godzinie 9.15 huk dział i dźwięki hymnu państwowego obwieściły miastu, że do bram jego zbliża się Głowa Państwa, Pan Prezydent Rzeczypospolitej, który przy bramie triumfalnej wysiadł z samochodu i przeszedł przed frontem kompanji honorowej, a następnie został po-

witany przez prezydenta miasta, Braciszewskiego krótkim przemówieniem. Prezydent Braciszewski przedstawił Panu Prezydentowi zebranych przedstawicieli władz i społeczeństwa, poczem Pan Prezydent odjechał do pałacu ks. biskupa Laudisa, skąd po krótkim odpoczynku przybył o godz. 10-ej do Katedry i tam zajął miejsce obok ołtarza.

Po mszy św. ruszyła z Katedry olbrzymia procesja Bożego iCała, która, po odprawieniu modłów na Rynku, wróciła do Katedry. W międzyczasie zgromadziły się tłumy publiczności oraz organizacje ze sztandarami i wieńcami u stóp pomnika Bolesława Chrobrego.

Ogodz. 12-ej w południe, prowadzony przez ks. biskupa Laudisa Pan Prezydent

Rzeczypospolitej przybył przed pomnik, witany entuzjastycznymi okrzykami — „Niech żyje!” przez zebrany tłum. Ze stóp pomnika piękne przemówienie wygłosi ks. biskup Laudis, poczem Pan Prezydent podszedł do pomnika i dokonał jego odsłonięcia. Równocześnie kompanja honorowa sprezentowała broń, rozległy się strzały armatnie i orkiestra odegrała hymn narodowy.

Był to najbardziej podniosły moment w całej uroczystości. Następnie chór katedrański odśpiewał pieśń, poczem pan marszałek Senatu, Szymański, wygłosił okolicznościowe przemówienie.

Po odsłonięciu pomnika Bolesława Chrobrego nastąpiła uroczystość 69 pułku piechoty. Ulicę Tumską, wiodącą do Rynku, wypełniła szczerlnie publiczność, stowarzyszenia i organizacje ze sztandarami. W środku Rynku, na stole udekorowanym kwiatami i dywanami, leżał nowy sztandar 69 p. p., ufundowany przez miasto i powiat gnieźnieński.

Ks. biskup Laudis dokonał poświęcenia sztandaru i pierwszy wbił symboliczny gwóźdź w drzewce sztandaru. Drugi gwóźdź wbił Pan Prezydent Rzeczypospolitej, trzeci — dowódca O. K., gen. Dzierżanowski w imieniu ministra spraw wojskowych, p. Marszałka Piłsudskiego. Poświęcony sztandar wręczył ks. biskup Laudis Panu Prezydentowi, który go oddał w ręce dowódcy pułku, płk. Kluczyńskiego. Płk. Kluczyński przy sztandarze złożył uroczyste ślubowanie, poczem uroczystą przysięgę na nowy sztandar złożyli wszyscy żołnierze 69 p. p.

Na zakończenie odbyła się, przyjęta przez Pana Prezydenta, defilada całej załogi gnieźnieńskiej i oddziałów Przysposobienia Wojskowego.

Żegnany entuzjastycznymi okrzykami tłumów odjechał następnie Pan Prezydent do pałacu ks. biskupa Laudisa.

WYBORY W ANGLJI

Dziś będą wiadome wyniki

LONDYN, 30.5. — Dziś odbyły się w Anglii wybory do Izby Gmin. O wielkim zainteresowaniu się wyborami świadczy m. in. przybycie do Londynu 50 specjalnych korespondentów zagranicznych. Sprawozdania z przebiegu wyborów w okręgach miejskich podają, że w pierwszych szeregach osób, które zgłosiły się do lokali wyborczych, przeważały młode kobiety, pracownice sklepowe i biurowe. W wielu wypadkach zdarzało się, że przy-

chodziły od razu całe rodziny, by razem wziąć udział w głosowaniu. Wobec przepełnienia kolei podziemnych, autobusów i tramwajów, niektórzy z obywateli zabierali śpieszących do urn wyborczych swymi samochodami. Pomoc taką okazywano często starcom i kalekom.

Należy się spodziewać, że wyniki głosowania będą wiadome jutro między 8—9 rano a 11 wieczór. (PAT)

— 0 —

Porozumienie z Niemcami osiągnięte Splata odszkodowań rozpocznie się od 1 września

Wysokość rat określono na 2 miljardy i 50 milj. marek rocznie

PARYŻ, 30.5. — Rzecznicy reparycji znaleźli wspólną podstawę takiej interpretacji propozycji Younga, która by była możliwa do przyjęcia i dla wierzycieli i dla Niemców.

Bądźco bądź pozostało jeszcze do osiągnięcia porozumienia w sprawie pewnych warunków stosowania projektu Younga, dotychczas jeszcze niewyjaśnionych.

Delegaci koalicyjni mają definitywnie ustalić swe stanowisko w ciągu dnia

jutrzejszego. Dalsza wymiana zdań będzie się odbywała prawdopodobnie w ciągu piątku i soboty, tak, że jest nadzieja, że już w sobotę plenarna konferencja będzie w stanie ustalić zasady ogólnego uregulowania sprawy odszkodowań. (PAT)

PARYŻ, 30.5. — Dwa główne punkty

porozumienia, osiągniętego pomiędzy delegacją niemiecką a delegatami wierzycielskimi polegają na tem, że zasada roczna została uchwalona w wysokości 2 miliardów 50 milionów marek, i że plan Davesa będzie obowiązujący do dnia 1 września r. b. (PAT)

Dwa tajemnicze samobójstwa

Przy ul. Karola otruł się znany kupiec

Przy ul. Pomorskiej odebrała sobie życie 17-letnia dziewczyna

Przy ul. Karola 30, mieszkał zamożny kupiec łódzki Maksymilian Haupt. Ostatnio Hauptowi zaczęło się niepowodzić, w rezultacie czego nad prowadzoną przez niego firmą roztoczono nadzór sądowy.

Długi firmy wynosiły 250 tys. złotych. Ponieważ niektórzy klienci twierdzili, że sam Haupt dążył do ogłoszenia mu upadłości w celu nieuiszczenia części długów Sąd Okręgowy miał wydać nakaz aresztowania Haupta.

Wczoraj gdy nikogo w domu nie było, Haupt popełnił samobójstwo przez zażycie nieznaney trucizny. Przybyły lekarz stwierdził skon.

Drugie samobójstwo miało miejsce przy ul. Pomorskiej 76 u Marii Gutsche, która zamieszkuje w trzypokojowym mieszkaniu na parterze wraz z córką swą zamężną Eleonorą Kamińską, 14-letnim Adolfem i 17-letnią Leokadją.

Wczoraj Maria Gutsche udała się ze swą córką Kamińską do miasta, tak że w mieszkaniu pozostała jedynie Leokadja ponieważ Adolf po obiedzie wyszedł do kina. Przed jego wyjściem Leokadja po-

Trocki wróci do Rosji

BERLIN, 30.5. — Prasa berlińska przynosi depeszę „Timesa”, donoszącą z powołaniem się na jednego ze swoich korespondentów, że rząd sowiecki udzielił Trockiemu zezwolenia na powrót do Rosji z dniem 1 lipca r. b.

„Times” podkreśla, że to zezwolenie rządu sowieckiego może być pod wpływem Stalina jeszcze w ostatniej chwili cofnięte. Trocki przebywa obecnie na je dnej z t. zw. „Wysp Książęcych” na morzu Marmara i zajmuje się tam rybołówstwem. (PAT)

wiedziała mu, że gdy wróci mieszkanie będzie zamknięte na klucz i żeby wobec tego wszedł przez okno z kuchni, która będzie otwarta.

Gdy chłopiec wrócił z kina przez okno do mieszkania oczom jego przedstawił się straszny widok: 17-letnia Leokadja siedziała nieruchoma przy stole, oparta głową o stół, a z prawej skroni sączyła się krew. W ręku trzymała rewolwer. Przestraszony chłopak wszczął alarm. Zawezwano natychmiast Pogotowie, lekarz którego stwierdził zgon. Na miejsce przybyły natychmiast władze śledcze i jak wynika z przeprowadzonego dochodzenia Leokadja Gutsche popełniła samobójstwo wskutek niezgody z rodziną. Matka i siostra swatały jej kawalera o kilkanaście lat starszego od niej. Wobec groźby wydania jej zażam, dziewczyna wolała wybrać śmierć.

Kardynał Hlond w Rzymie

RZYM, 30.5. — Dziś przybył do Rzymu aeroplanem ks. kardynał prymas Hlond, który całą podróż odbył drogą powietrzną, zatrzymując się tylko dla przynocowania w Katowicach, Wiedniu i Wenecji. Przybycie ks. kardynała na lotnisko rzymskie oczekiwane było z wielkim zainteresowaniem, gdyż pierwszy to raz tym współczesnym środkiem komunikacji posługiwał się kardynał, co zrobiło tutaj ogólnie doskonałe wrażenie. Ks. kardynał oczekiwali w chwili przybycia na lotnisko ambasador Rzeczypospolitej przy Watykanie, Skrzyński, i ambasador Rzeczypospolitej przy Kwirynale, Przędziecki oraz pełny skład obu ambasad, ja koteż liczni przedstawiciele kleru, a specjalnie Salezjanów. Ks. kardynał przybył specjalnie dla uczestniczenia w uroczystości bestyfikacji księdza Bosco, Salezjanina, która nastąpi dnia 2-go czerw

Jutro — Bł. Jakóba.

TEATRY

Teatr Miejski — Ożenek
Teatr Letni — Kwadratura koła
Teatr Kameralny — Gorączka nafty
Teatr Popularny — Księżna Czardasza

CO GRAJĄ W KINACH

Apollo — Awantura arabska
Bajka — Tragedja tancerki
Capital — Gałganek
Casino — Dama pod maską
Corso — „Tarzan i złoty lew“
Czary — Monte Carlo w płomieniach
Dom Ludowy — Romans w sleepingu.
Era — Miłość Joanny Ney
Grand Kino — Musisz się ze mną ożenić
Luna — Szampan
Mimozza — „Co kocha kobieta“
Odeon — Nie ożenie się
Palace — Monte Carlo w płomieniach
Resursa — Tragedja księżniczki
Spółdzielnia — Śmieć się, pajacu
Słońce — „Prawo silniejszego“
Splendid — Tancerz z dancingu
Venus — Cyrk Hma
Victoria — Egzotyczna kochanka
Wodewil — Tarzan i złoty lew
Zachęta — Rasputin.

Pobór rocznika 1908

W dniu dzisiejszym do przeglądu wojakowego winni się stawić:

Przed komisją poborową Nr. 1 (Ponorska 18) poborowi rocznika 1908, zamieszkałi w obrębie 5-go komisariatu policji o nazwiskach na litery F, H, I.

Przed komisją poborową Nr. 2 (Ogrołowa 34) — poborowi rocznika 1908, zamieszkałi w obrębie 7-go komisariatu policji o nazwiskach na litery O, P.

Przed komisją poborową Nr. 3 (Zakątna 82), wszyscy poborowi rocznika 1906 i 1907, którzy dotychczas nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej nie stawiali przed komisją poborową wogóle, zamieszkałi w obrębie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14-go komisariatu policji.

Jutro winni stawić się:

Przed komisją poborową Nr. 1 (Ponorska 19) — poborowi rocznika 1908, zamieszkałi w obrębie 5-go komisariatu policji, o nazwiskach na litery: J, L, Ł.

Przed komisją poborową Nr. 2 (Ogrołowa 34) — poborowi rocznika 1908, zamieszkałi w obrębie 7-go komisariatu policji, o nazwiskach na litery: R, T.

Majstrowie fabryczni radzą nad ubezpieczeniem

Jutro o godzinie 7-ej wiecz. w lokalu przy ul. Żeromskiego 74, odbędzie się nadzwyczajne zebranie wszystkich majstrów fabrycznych, zatrudnionych w firmach Scheiblera i Grohmana, I. K. Poznańskiego, Widzewskiej Manufaktury i Geyera. Na zebraniu tem będą omawiane sprawy ubezpieczenia majstrów fabrycznych, jako pracowników umysłowych.

Nocne dyżury aptek

G. Antoniewicza (Pabjanicka 50), K. Chądzyńskiego (Piotrkowska 164), W. Sokolewicz (Przejazd nr. 19), Rembielińskiego (Andrzeja 26), J. Zundelewicza (Piotrkowska 25), M. Kasperkiewicza (Zgierska 54), S. Trawkowskiej (ul. Brzezińska 56).

Pozatem stale dyżurują następujące apteki: A. Sadowskiej (Zgierska 57), H. Dutkiewicza (Zgierska 97), A. Szymańskiego (Przędzalniana 75), Z. Gorzyckie (Przejazd 59), A. Bussego (Rzgowska 59).

Szczegóły potwornego mordu

Zamordowany Majewski podobno zdefraudował 18 tys. zł.

W związku z morderstwem przy ul. Pomorskiej 68 władze śledcze zajęte są badaniem zarówno aresztowanego Piestrzyńskiego jak i świadków. Z dochodzenia okazuje się, że przed kilku tygodniami Piestrzyński zawarł poważniejszą umowę z pewną wiedeńską firmą, której

miał dostarczyć większy transport trzody chlewnej. Piestrzyński powierzył Majewskiemu zakup bydła, wręczając mu 18 tysięcy złotych. Majewski po paru tygodniach zjawił się u swego chlebobdawcy i oświadczył, że nie ma ani pieniędzy, ani bydła. Wówczas Piestrzyński stracił pa-

nowanie nad sobą i strzelił do Majewskiego, kładąc go trupem na miejscu. W godzinę po popełnieniu zbrodni Piestrzyński udał się do Grand-Hotelu, gdzie zamieszkał chwilowo przedstawiciel wiedeńskiej firmy, oczekując odpowiedzi od Piestrzyńskiego. Piestrzyński wówczas oświadczył, że nie może wywiązać się z nałożonych nań obowiązków, gdyż został oszukany przez jednego ze swych pracowników, który mu skradł pieniądze. Po tej rozmowie Piestrzyński udał się do Hotelu Polskiego, gdzie zamieszkał do czasu aresztowania go. (p)

Nowe fabryki w Łodzi

Wznoszą je Francuzi za własne kapitały

W najbliższym czasie mają być podjęte w Łodzi prace przy budowie dwóch wielkich fabryk wyrobów jedwabnych, wznoszonych poważnym nakładem kapitałów przez francuskie konsorcjum finansowców. Kapitałiści francuscy jak już donosiło „Hasło“ prowadzili rokowania na terenie łódzkim w sprawie utworzenia spółki akcyjnej o kapitale mieszanym francusko-polskim. Rokowania te nie do-

prowadziły jednak do celu, wobec czego kapitałiści francuscy tworzą dwa akcyjne towarzystwa o kapitale czysto francuskim. Fabryki zatrudniać będą po kilkuset robotników i urządzone zostaną według najnowszych wymogów techniki. Fabryki te produkować będą wyroby jedwabne pierwszorzędnej jakości, które wywożone będą do Francji w celu uszlachetnienia i ostatecznego wykończenia ich. (Wid)

Lustracja Kas Chorych

na terenie województwa Łódzkiego

W przyszłym tygodniu przeprowadzona zostanie lustracja kas chorych województwa łódzkiego. Komisja lustracyjna zaopatrzona będzie w specjalne pełnomocnictwa i nie jest wykluczone, iż jeden z

jej członków przejmie czynności zarządu w łódzkiej Kasie Chorych do czasu mianowania komisarza, który sprawować będzie władzę aż do ukonstytuowania się nowego zarządu. (Wid)

Tragiczny finał wycieczki

Harczerz ciężko postrzelony przez swego kolegę

Onegdaj drużyna harcerska z Tomaszowa-Maz. udała się na wycieczkę do Inowłódza. Jeden z uczestników wycieczki zabrał ze sobą flower i po przybyciu na miejsce poczęto strzelać do celu. W czasie strzelania harcerz Szmidt został ciężko zraniony przez swego kolegę De-

basińskiego. Na ratunek rannemu rzucili się natychmiast harcerze, lecz z powodu braku lekarza w Inowłodzu, zmuszeni byli przewieźć autobusem Szmidta do Tomaszowa, gdzie ulokowano go w szpitalu miejskim. Stan ofiary nieszczęśliwego wypadku jest beznadziejny. (Wid)

Gdzie? W HELENOWIE.

2 CZERWCA! o godz. 4 po poł.

130

Tydzień ks. Skorupki

Szereg imprez na budowę pomnika

Staraniem Sekcji Dochodów Niestalych przy Komitecie Budowy Pomnika Ks. Ign. Skorupki w Łodzi, dnia 29 maja odbyło się uroczyste otwarcie „Tygodnia“ Akademją ku uczczeniu Ks. Bohatera w Domu Młodzieży Katolickiej przy ulicy Gdańskiej 111.

„Bazar Wiosenny“ urządzony w tymże lokalu, przedstawia się imponująco. Sekcja wzywa wszystkich, którzy pragną wyrazić wdzięczność Ks. bohaterowi, aby odwiedzili Bazar w godz. od 3-ej do 9-ej i ma nadzieję, że nikogo nie zabraknie, tembardziej, że każdy będzie mógł zapatrzyć się w przedmioty piękne i tanie. Dnia 1-go czerwca, w salach Z. H. P. Ewangelicka 9, odbędzie się Podwieczorek Artystyczno-taneczny dla młodzieży o godz. 6-ej, a 5 czerwca, o godz. 8-ej na zakończenie „Tygodnia“ Herbatka — Towarzyska uroczaicona niespodziankami dla starszych.

Z Sekretarjatem Komitetu porozumieć się można codziennie od godz. 10-ej do 12-ej rano, tel. 81-26.

Pracownikom fryzjerskim wymówiono pracę

W związku przedłużającym się strajkiem pracowników fryzjerskich odbyło się

posiedzenie majstrów fryzjerskich, na którym uchwalono uważać stosunek najmu z pracownikami za zerwany o ile wciągu trzech dni t. j. 31 majarb. nie stawią się.

Nie wolno pobierać opłat za meldunki

Z godnie z nowymi przepisami o ewidencji ruchu ludności przewidującymi bezpłatne meldunki Starostwo Grodzkie zwraca uwagę na zakaz pobierania specjalnych opłat za czynności meldunkowe. Za pobieranie bezprawnych opłat będą nakładane kary do 500 zł. lub 14 dni aresztu.

Wzory podań i próśb ułatwią i przyspieszą załatwianie spraw

Opierając się na dłuższym doświadczeniu, minister gen. Składkowski zarządził opracowanie wzorów podań, próśb, odwołań, zażaleń i t. p., których tekst może być częściowo wydrukowany, a jasna stylizacja przyczyni się do szybszego załatwiania spraw.

Zwracającą się do władz ludność częstokroć mało uświadomiona, przedstawia nieraz sprawy niedość dokładne, co powoduje dłuższą korespondencję, niepotrzebną stratę czasu i opóźnienie załatwienia.

TEATR I SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

ROSYJSKI TEATR STANISŁAWSKIEGO

Dziś, w piątek, arcywesoła komedia Gogola „Ożenek“.

Jutro powtórzenie Ostrowskiego „Bieda nie hańbi“.

W niedzielę wieczorem po raz 2-ty „Wiśniowy sad“.

PRZEDSTAWIENIE POPÓLNIOWE TEATRU ROSYJSKIEGO.

W niedzielę po południu o godzinie 3.30 po cenach zniżonych odegrana będzie „Na dzień“ Gorkija.

TEATR KAMERALNY.

Co wieczór do poniedziałku włącznie „Gorączka nafty“.

TEATR LETNI W PARKU STASZICA.

Dziś i dni następnych grana będzie bez względu na pogodę arcywesoła komedia „Kwadratura koła“.

„KARNAWAŁ WŚRÓD KWIATÓW“.

Oto nazwa oryginalnej i jedynej w swoim rodzaju zabawy ogrodowej, którą na najbliższą niedzielę przygotowuje zespół artystów naszych teatrów miejskich w uroczym ogródku Grand Cafe.

Zabawa rozpocznie się o godzinie 5-ej po południu i trwać będzie do późnej nocy. Poza szeregiem zabaw ogrodowych (konkursy taneczne, poczta francuska, walka kwiatów, serpenty i t. d.) produkować się będą zaproszeni artyści teatrów łódzkich.

Bliższych informacji udziela kancelarja Teatru Miejskiego od godz. 2 do 3 po południu

DZIECI W SŁOŃCU.

Zabawa dla dzieci odbędzie się dnia 2 czerwca o godzinie 1 2w poł. w ogródku Grand-Cafe. Specjalne niespodzianki i atrakcje dla naszych miłośników przygotowują artyści Teatru Miejskiego pod wodzą p. K. Tatarkiewicza

TEATR POPULARNY

(Ogrołowa 18)

Dziś o godz. 8.30 wiecz. i dni następnych najpiękniejsza z operetek „Księżniczka Czardasza“ w pierwszorzędnej obsadzie ról.

Bilety w cenie od 50 gr. do 3 zł. — Kasa czynna cały dzień bez przerwy od 10 rano.

GOŚCINNE WYSTĘPY „GONGU“

(Cegielniana 16)

Dziś świetna rewja pod tajemniczym tytułem „Tili-bom“ z udziałem całego zespołu p. Hanką Runowiecką, parą taneczną Soboltówna — Wojnar, Cybulskim, Bolciem Kamińskim, Laszkowskim i Pilarskim na czele.

Codziennie 2 przedstawienia: o 8.15 i 10.15.

PARK JULJANÓW.

W sobotę i w niedzielę w pięknym parku „JULJANÓW“ odbędą się 2 zabawy ogrodowe połączone z przedstawieniami na wolnym powietrzu, w których udział wezmą artyści Teatru Popularnego. — Szczegóły w afiszach. — Wejście do parku 1 zł., dzieci 50 groszy.

HASŁO SPORTOWE

Czarni (Lwów) - Turyści 1:1 (0:1)

Dzięki szczęściu fioletowi uzyskali jeden punkt

Rozegrany wczorajszymi przyniósł Turystom jeden upragniony punkt, chociaż sądząc z przebiegu gry mogli bardzo łatwo zawody przegrać, zawdzięczając to przede wszystkim impotencji strzałowej napastników Czarnych, którzy zawadzili w decydujących momentach, strzelając nawet z trzech kroków w ręce Michalskiego.

Drużyna lwowska przewyższała fioletowych przede wszystkim techniką i stopniem, przyczem atak Czarnych prowadził piękną i celową grę w polu, wspomaganą skutecznie przez pomoc.

Drużyna lwowska zaprezentowała się z jaknajlepszej strony, grając przede wszystkim fair i mogła wygrać z różnicą przynajmniej dwóch bramek, słuszne też były wiadomości prasy tak krakowskiej, że lwowianie przedstawiają zespół zgrany. Dziwnym tylko zbiegiem okoliczności wychodzą z meczów nawet pokonani, jak to miało miejsce z Pogonem we Lwowie, gdzie mieli trzy czwarte z gry, a mimo to mecz przegrali niesłusznie (2:0).

Czarni wystąpili w następującym składzie: Krasicki; — Chmielowski, Olejniczak; — Ozaist, Wltkowski, Piłat I; — Piłat II, Reyman III, Nastula, Sawka, Harasymowicz.

Jeżeli chodzi o napad, to ten naprawdę przedstawia się świetnie, ale w polu. Doskonałym kierownikiem napadu jest Nastula, który ma inteligentnych łączników, jak Reyman III i Sawka, to też trójka grała koncertowo.

Skrzydłowi rozporządzają szybkim startem, lepszy z nich jednak Harasymowicz, który jest uzupełnieniem Sawki.

Pomoc pracowita, lecz hołduje przede wszystkim górnej grze, w przeciwnieństwie do ataku.

Chmielowski celowo rozdawał piłki, kierując ją przede wszystkim na skrzydła, przytem posiada dobrą kondycję fizyczną, jednak nie wybija się ponad poziom lepszych obrońców ligowych.

Krasicki nie miał zbyt dużo do roboty, a przy obronie bramki, został z piłką tak silnie wepchnięty do siatki, że go musiano znieść z boiska, a jego miejsce na 12 minut przed końcem gry zajął Winnicki.

Turyści wystawili skład niezupełnie

nadający się na mecz ligowy, chodzi przede wszystkim o Hermansa, którego wstawiono na kierownika napadu, sądząc widocznie po jednym udanym występie, kiedy to zdobył aż trzy gole.

Michalski; — Karasiak, Kubik; — Kahan, Kulawiak, Hinc; — Świętosławski, Węglowski, Hermans, Bałczewski, Frankus.

Drużyna cała ożywiona chęcią zwycięstwa, co się uwidoczniło zwłaszcza w drugiej połowie. Obrońcy jednak nie mieli swego najlepszego dnia zwłaszcza Kubik, z pomocy najlepszy Hinc, Kulawiak szybko puchnie, a Kahan nie mógł sobie jednak dać rady z lewoskrzydło-

wym, czy też łącznikiem Czarnych. Na ogół mało pomoc wspomagała atak.

Napad poza obu łącznikami nie przedstawiał większej wartości bojowej, a najsłabszym punktem był Hermans i Świętosławski.

Najlepszym tego dowodem było, kiedy kierownictwo napadu zajął przy końcu Kubik, Hermans przeszedł na lewą, właściwie jemu odpowiadającą pozycję, a Frankus na obronę, wtedy atak był więcej groźnym dla tyłów Czarnych.

Sam przebieg gry był chwilami ciekawy, ale tylko u gości, natomiast gospodarze grali bardzo słabo.

Czarni przeprowadzają szereg licznych ataków na bramkę, gdzie szczególnie groźnym strzelcem był Nastula, który jednak nie rozporządza odpowiednio silnym strzałem.

Jego też dziełem było zdobycie pierwszego gola po „kiwnięciu” Karasiaka i w 33 min. piłka grzęźnie w siatce, tenże gracz ma jeszcze parokrotnie okazję do podwyższenia wyniku, lecz w ostatniej chwili zawodzi, strzelając w ręce bramkarza. Wynik do przerwy się utrzymuje, przyczem Czarni mają 3 rogi, lecz niewyżyskane.

Po przerwie znów Czarni inicjują szereg ataków, lecz bezskutecznie, a mogli śmiało wynik podwyższyć na swoją korzyść, lecz trójka środkowa Sawka, Nastula i Reyman III zawodzą i zawsze trafiają w ręce bramkarza.

Od czasu do czasu Turyści dochodzą do głosu i wreszcie po przedstawieniu ataku, Hermans precyzyjnie centruje, nadbiegający Karasiak w 37 min. wypycha Krasickiego wraz z piłką do bramki, który kontuzjowany, zostaje zniesiony z boiska, a miejsce jego zajmuje Winnicki.

Czarni starają się zmienić wynik na swoją korzyść, lecz bezskutecznie.

Sędzia p. Arczyński z Krakowa dość dobry.

Publiczności około 3-ch tysięcy.

Druzgocąca klęska Ł. K. S.

Wisła uzyskała z Ruchem wynik remisowy 2:2

IFC. — ŁKS. 5:2 (2:0).

Zasłużone zwycięstwo drużyny katowickiej, która zasilona została Geislerem. ŁKS. grał słabo, zwłaszcza w linii ataku. Bramki zdobyli: Geisler 3, Wyleżoł i Pospiech dla IFC., zaś dla ŁKS-u Król i Cyll Sędziował dr. Lustgarten.

KRÓLEWSKA HUTA:

RUCH — WISŁA 2:2 (1:1).

Gra ostra i bardzo interesująca. Brańki dla Ruchu zdobyli: Peterek i Sobota, dla Wisły: Reyman i Balcer. Sędzia p. Mallow.

KRAKÓW:

GARBARNIA — LEGJA 4:2 (0:1).

Do pauzy przewaga Legji, która zyskuje bramkę przez Łańkę. Po zmianie stron przewaga Garbarni, która zyskuje bramki przez Smoczka 2, Konkiewicza i Pazurka. Sędzia p. Baranowski.

WARSZAWIANKA — POGOŃ 1:1 (1:0)

Do pauzy przewaga Warszawianki, która zdobywa bramkę przez Piliszka. Po przerwie przewaga Pogoni, dla której bramkę zdobywa Kuchar. Sędzia p. Gerlich.

Składy reprezentacyjne Łodzi

na niedzielne mecze międzymiastowe

Kapitan związkowy ŁZOPN-u ustalił następujący skład na niedzielny mecz piłkarski Łódź — Warszawa o puchar „Republiki”: Michalski, Cyll, Karasiak, Hinc Wieliszek, Kahan, śledź, Jańczyk, Król, Sowiak, Durka.

Na mecz ze Lwowem, który odbędzie się tegoż dnia, ustalono skład: Falkowski, Gałeczki, Wildner, Pudlarz, Pogodziński, Jasiński, Frankus, Kulawiak, Królik, Herbstreich, Strzelczyk.

Wyścigi w Helenowie

Wczorajsze międzynarodowe wyścigi kolarskie S.S. Unionu w Helenowie przyniosły następujące wyniki:

Mecz sprinterski:

1) Vogt (Szturm), 2) Rettig.

Wyścig międzypaństwowy Polska — Niemcy w trzech biegach wygrała drużyna polska w stosunku 15:13

Bieg premijowy: 1) Rettig (Union), 2) Kolodziejki (Union).

...Bieg gości: 1) Gangel, 2) Hoffman. Bieg na 100 okrążeń parami wygrała para niemiecka Fliegel — Johow w czasie 1 good. 1 m. 3.6 sek.

Organizacja wyścigów wzorowa. — Widzów około 1500.

Mecze na prowincji

PABJANICE:

Burza — Hasmonca 4:2. Zawody towarzyskie. Hasmonca bez Koplewicza i Srybnika. Zasłużone zwycięstwo Burzy.

ZGIERZ:

Sokół (Pabjanice) — Orle 5:1 (3:1). Zawody o mistrzostwo klasy B. Zasłużone zwycięstwo Sokola, który znacznie górował nad przeciwnikiem.

Tabela gier ligowych

	Gier	St. br.	punkt.
1 Wisła	8	27:16	13
2 Ł. K. S.	8	15:11	12
3 Garbarnia	8	23:16	10
4 Ruch	6	11:6	8
5 I. F. C.	6	9:6	8
6 Legja	9	13:14	8
7 Warta	7	15:15	6
8 Czarni	5	13:12	5
9 Pogoń	6	8:11	5
10 Cracovia	7	9:11	4
11 Warszawianka	6	7:11	4
12 Turyści	6	7:18	4
13 Polonia	7	13:23	3

Mecze o mistrzostwo klasy A

ŁTSG. — ORKAN 4:1 (1:0). „Derby” o mistrzostwo klasy A zakończyły się zasłużonym zwycięstwem ŁTSG., dla którego bramki zdobyli: Królik, Herbstreich, Francman i Berkman. Sędziował dobrze p. Hanke.

WKS. — HAKOAH 2:0 (1:0). Zawody o mistrzostwo klasy A. Siaba gra obu zespołów. Bramki dla zwycięzcy zdobyli Fryc i Wagnowski. Sędzia p. Piotrowski

WIDZEW — SOKÓŁ 4:1 (2:1). Zawody o mistrzostwo klasy A. Zasłużony sukces Widzewa, który znacznie przeważał. Bramki zdobyli: Pudlarz, Strzel-

czyk, Uptas 2. Dla Sokola — Marczak. Sędzia p. Wardeszkiewicz.

UNION — PTC. 4:2 (2:0). Mistrzostwo klasy A. Zasłużony sukces Unionu. Najlepszy na boisku Hahn z Unionu, zdobył trzy pierwsze bramki. Dla PTC. bramki padły w drugiej połowie. Sędzia p. Pietsch.

...ORKAN II — ŁTSG. II 5:1. Przedmecz rezerw o mistrzostwo klasy A.

HAKOAH II — WKS. II 5:0. Znacząca przewaga Hakoahu.

WIDZEW II — SOKÓŁ II 6:2 (2:0). Przedmecz rezerw. Gra równorzędna.

Wielki skandal sportowy

Pobici gracze musieli uciekać z boiska

W dniu wczorajszym odbyło się w Zduńskiej Woli spotkanie futbolowe o mistrzostwo klasy C między pabjanickim Sternem a Sokolem miejscowym. Przy stanie 4:1 dla Sokola sędzia wykluczył z boiska jednego z graczy Sokola, który okazał się pijany, jak i inni zawodnicy. Gdy w kilka minut później jeden z zawodników Sternu pragnął przeciwnikowi odebrać piłkę, ten spoliczkował go, a publiczność rzuciła się na drużynę pabjanicką, okładając ją łaskami, w czem dopo-

magali gracze Sokola. Gracze Sztternu musieli się ratować ucieczką przez ulice miasta w kostjumach sportowych. W międzyczasie również przyjęli gracze Sokola groźną postawę względem sędziego, p. Jastrzębskiego, którego z opresji uratował policjant, odprowadzając go dorożką na dworzec. Wydział Gier i Dyscypliny winien zwrócić baczniejszą uwagę na skandaliczne stosunki, panujące na boiskach prowincjonalnych.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO

PIĄTEK, 31-GO MAJA.

- 11.56 — Sygnał czasu z warszawskiego obserwatorium, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorolog.
- 12.10 — Muzyka z płyt gramofonowych.
- 12.50 — Komunikaty P.W.K. Transmisja z Poznania na wszystkie polskie stacje.
- 13.00 — Komunikaty: rolniczy i meteorolog.
- 14.50 — „Przegląd wydawnictw periodycznych” — prof. H. Mościcki.
- 15.35 — Komunikat rady naczelnej Zjednoczenia polskich związków śpiewających i muzycznych.
- 17.00 — Odczyt p. t. „Upadek caratu” — p. J. Cynarski.
- 17.25 — Transmisja odczytu z Krakowa.
- 17.55 — Koncert orkiestry mandolinistów pod dyr. A. Szezegłowa.
- 18.55 — Rozmaitości.
- 19.15 — Odczyt z działu „Higjena i medycyna” p. t. „Jakiego sportu w Polsce potrzeba” — prezes Klubu sportowego polskiej IMCA, dr W. Zawisza.
- 19.40 — Nadprogram, komunikaty.
- 19.56 — Sygnał czasu.
- 20.00 — Komunikaty P.W.K. (transmisja z Poznania).
- 20.15 — Pogadanka muzyczna — p. K. Stromenger.
- 20.30 — Koncert symfoniczny. Muzyka francuska. Orkiestra Filharmonii warszawskiej pod dyr. J. Ozimińskiego i L. Kmitowa — skrzypce. Po koncercie komunikaty: lotniczo - meteorologiczny, policyjny, sportowy, nadprogram, PAT-a, oraz retransmisja ze stacji zagranicznych.

Z tajników szpiegostwa niemieckiego

Transporty wojsk amerykańskich na „Lewiatanie“. — Dziwaczny gość w hotelu Black-Bay. — „Wysadziłem w powietrze „Lewiatana“. Detektyw w kufrze. — Ojciec i syn.

Niemcy zdawien dawna byli mistrzami sztuki szpiegowskiej, czego doświadczyliśmy niejednokrotnie sami na własnej skórze. Podczas wojny szpiegostwo niemieckie uprawiane było z precyzją i na wielką skalę nie tylko w Anglii i we Francji, ale również w Ameryce, gdzie cały wysiłek niszczycielski skierowany był przeciw olbrzymim transportom wojsk, wysyłanym na europejski front wojenny.

Jednym z największych transportowców był w roku 1917 „Lewiatan“, którego zniszczenie leżało najbardziej na sercu Niemcom, który jednak skutecznie opierał się wszystkim zakusom łodzi podwodnych. Połączone wywiady, amerykański i angielski, potrafiły zawsze w porę zasięgnąć informacji o groźącym statkowi niebezpieczeństwie. „Lewiatan“ za każdym razem zmieniał kurs, a termin jego wyjazdów trzymany był w ścisłej tajemnicy.

Pewnego razu sztab generalny w Waszyngtonie dowiedział się, że Niemcy, utraciwszy nadzieję storpedowania amerykańskiego olbrzyma, mają zamiar wysadzić go w powietrze zapomocą maszyny piekielnej, wraz z 10.000 żołnierzy, odbywających na nim podróż do Europy. Maszynę miał przynieść na pokład statku niemiecki oficer, przebrany za amerykańskiego ochotnika. Zwiększono nadzór i każdy statek codziennie poddawano skrupulatnej rewizji, nie podejrzanego jednak nie znaleziono.

Tymczasem wywiad amerykański w Waszyngtonie otrzymał z zagranicy poufną wiadomość, że w hotelu Black Bay w Bostonie mieszka szpieg niemiecki, posiadający podrobione dokumenty na nazwisko Robert Morris. Zbadano sytuację, i rzeczywiście stwierdzono, że we wspomnianym hotelu na najwyższym piętrze mieszka niejaki Robert Morris, wielki bogacz i dziwak, który nigdy prawie nie wychodził ze swego pokoju. Podał on, że przyjechał do Bostonu, celem pożegnania się z krewnym, który zaciągnął się jako ochotnik do armii amerykańskiej i z najbliższym transportem ma udać się do Europy. Najbliższy zaś transport miał odpłynąć na pokładzie „Lewiatana“. Wywiadowcy amerykańskiej służby politycznej

oczywiście nie spuścili już z oka zagadkowego gościa.

Równocześnie oficerowie, zajęci na rzdostacji marynarki w Charleston, zauważyli ze zdziwieniem, że jakieś tajemnicze fale zmieniają kształt ich depeche. Raz nawet udało się pochwytać konie: jakiegoś telegramu, który brzmiał bardzo alarmująco: „...gotów do zatopienia okrętu. Stwierdzono, że fale te pochodziły z Bostonu, albo jego okolicy. Można było wówczas aresztować zagadkowego Morrisa, ale władzom amerykańskim zależało na wykryciu całego planu. Wkrótce też podchwycono drugi telegram: „...udaję się jutro na pokład okrętu“. „Jutro“ był to właśnie dzień odjazdu „Lewiatana“.

Tymczasem Morrisa w hotelu bostońskim strzegą dwaj najsprytniejsi agenci

politycznej policji śledczej w roli służących i ani na chwilę nie spuszczała go z oka. Jeden z nich, Billy Mason, miał szczęście. Powierzono mu obsługę najwyższego piętra hotelu, gdzie mieszkał Robert Morris. Słuchając pod drzwiami wśród ciszy nocnej, słyszał on wyraźnie szmer, co do którego nie miał wątpliwości: pochodził on od funkcjonowania radjostacji nadawczej.

Pewnego razu kolega Billa Masona zauważył jego nieobecność. Spostrzeżono też, że Robert Morris udał się do miasta, co nie było jego zwyczajem. Wylamano drzwi jego pokoju. Ptaszek umknął, o czym świadczyły porozrzucone w pośpiechu drobniaki. Został się po nim tylko wspaniały, skórą obity, kufer. Poprzerwane sprzęty dowodziły jednak, że

stoczono tu zażartą walkę. Gdy otworzono kufer, znaleziono w nim biednego Billy Jamesa, napół uduszonego, pokrwawionego i nieprzytomnego.

Zdołał on, po ocuceniu, a przed powtórzoną utratą przytomności, wyszeptać tylko słowa: „Nie wypuszczajcie z portu „Lewiatana“.“

Ale „Lewiatan“ znajdował się na pełnym morzu, w drodze do Europy. Odwołano go zapomocą telegramu iskrowego, pod pozorem, że ma on wziąć na pokład jakiegoś generała, któremu w Europie powierzono dowództwo wojsk amerykańskich. Spodziewano się, że to opóźni zamach, gdyż zamachowiec, ukryty na statku, zechce zapewne, by zginął razem i ów generał.

Okazało się, że nie pomyślono się w rachubach. Tymczasem Billy Mason przyszedł do siebie o tyle, że mógł złożyć zeznania. Został on przychwycony przez Morrisa w chwili, gdy podsłuchiwał pod drzwiami i przez niego pobity i wtłoczony gwałtem do kufra. Nie od razu jednak stracił tam przytomność. Słyszał jeszcze, jak Morris przyjął jakiegoś gościa, którego nazywał „porucznikiem Jamesem“, i który miał odbyć podróż na „Lewiatanie“. Nietrudno było na pokładzie odnaleźć „porucznika Jamesa“. W chwili, gdy „Lewiatan“, odwołany z podróży, przybijał do portu, oficer ten, ujrzawszy na pomoście policję, zorjentował się natychmiast w sytuacji i błyskawicznie rzucił w morze oba swoje ciężkie kufry. Byłby skoczył sam, ale mu w tem przeszkodziło. Gdy go aresztowano, nie wypierał się swego zamiaru:

— Jestem oficerem niemieckim i służyłem swej ojczyźnie.

Podczas śledztwa zapytano go, jak zamyslał ratować się z tonącego okrętu:

— Co znaczy moje życie, gdy w grę wchodziło zniszczenie „Lewiatana“.

Przed sądem siedzieli obaj i Morrisem na ławie oskarżonych.

— Co skłoniło pana — zwrócił się sędzia do rzekomego Morrisa — do wyznaczenia porucznika Jamesa do spełnienia tak okropnego czynu?

— Porucznik James jest moim synem — odrzekł spokojnie oskarżony.

KULA ZIEMSKA

ze szczerego złota
w procencie od jednego grosza

Wyobraźmy sobie na chwilę, że wielkie Imperjum Rzymskie, bynajmniej nie upadło, że Roma jaśnieje nadal dawnym blaskiem na świat cały, gromadząc bogactwo i złoto.

Piękną wizję uzupełnijmy innym obrazem z 1-go roku naszej ery. Do bankiera na Forum zgłasza się oberwaniec, szuka czegoś w podartym chitonie, wymuje wreszcie grosz i, podając kasjerowi, rzecze:

— Ten oto pieniądz oddaję do waszego banku na procent składany. Ile wynoszą odsetki?

— Cztery i siedem dziesiątych — odpowiada kasjer, nie mogąc powstrzymać śmiechu.

— Dobrze, niech pozostanie i rośnie na wieki wieczne.

Zastanówmy się, jakie byłyby koleje owego grosza. Odsetek 4.7 ma to do siebie, że kapitał złożony na ten procent, powiększa się stokrotnie w ciągu każdego stulecia. A więc po 100 latach 1 grosz

stwarza 1 złoty, po 200 latach 100 złotych, po 300 latach 10.000 złotych, a po 400 — okrągły milion.

Po 19-tu stuleciach równałoby się 100 złotym w 18-ej potęgze, czyli 1 sekstyljonowi.

Jest to cyfra tak wielka, iż napróżno staralibyśmy ją sobie uzmysłwić. Dość wspomnieć, iż na zapłacenie odsetków, bankier musiałby „wytoczyć“ kilkadziesiąt kul szczerozłotych wielkości globu ziemskiego.

Gdyby złożono 1 fenig nie na 4.7, lecz na 5 procent, ilość niezbędnego do wypłaty złota wzrosłaby niepomniernie. Jak twierdzi matematyk niemiecki, Herman Schubert, nie starczyłoby całych konstelacji słonecznych. Takich globów, jak nasza ziemia, trzeba by odlać ze złota 5191 milionów...

Niechże nikt nie sprawdza tego szaleńczego rachunku. Niemcy słyną ze ścisłości obliczeń, lepiej więc będzie, jeżeli uwierzymy profesorowi na słowo.

Dziś dni

następnych!

Dziś dni

następnych!

Monte-Carlo w płomieniach (Ruletka)

Niebywały dramat salonowy o mocnej treści erotycznej

Miss Hiszpanja **FRANCESCA BERTINI** oraz uroczy **Jean Angelo**

Dziś początek przedst. o godz. 12-iej w poł. Ceny miejsc na I. seans od 12—3 po 50 gr. i 1 zł.

NA DNIĘ NĘDZY...

Rozpaczliwa dola kobiet w Sowietach

Szukają szczęścia w alkoholu

Wielkomijskie życie bolszewickie i „czerwony luksus” koncentruje się w Moskwie. Ale większość Moskali, powiedzmy 90 procent mieszkańców, musi zrezygnować z nowoczesnego życia wielkomiejskiego. Żyją przeważnie w marnych, dusznych mieszkaniach, a zapomnienia o szarzyźnie beznadziejnego życia szukać mogą jedynie w obskurnych knajpach, lub jeszcze obskurniejszych kinach. Rozrywki kulturalniejsze są dostępne jedynie bolszewickiej arystokracji, spekulantom i obcokrajowcom, zaopatrzoną w dolary. Życie w Moskwie jest smutne, to cięć, złudzenie tego, co się dzieje w środowiskach wielkich miast. Polityka i życie społecznie nie istnieją dla Moskali, dzisiaj interesuje ich tylko zdobywanie kartek na chleb, wydawanych dla pracujących robotników. Głodującym bezrobotnym odmawia się nawet tego skromnego posiłku. Chleba jest naogół bardzo mało, a ten, który wypiekają, jest marny, mąka zaś mieszana z jęczmieniem i różnego rodzaju chwastem. Ale Rosjanin uznaje tylko chleb i gotów jest wydać ostatni grosz na zdobycie go w wolnym handlu.

Dla Moskala jest Europa innym światem, oddzielnym chińskim murem. Prasa bolszewicka jest codziennie przepelniona najwymyślniejszymi straszakami, które dzieją się rzekomo w krajach „przeklętych kapitalistów”. Ujmując te opowieści w formę prawdopodobieństwa i stara się przekonać czytelników o swej prawdziwości, a jednak już dzisiaj nie ma tam tak naiwnych, którzyby

temu wierzyli. Ludność przemęczona jest obietnicami tworzenia „raju na ziemi”, który przyrzekli przywódcy bolszewicy i czeka cudu, oswojającego ich z zgnilizną obecnej vegetacji. Na 5.4 milionów zapisanych robotników rosyjskich, jest 2.2 miliony bezrobotnych, skazanych na nędzę, gdyż zapomnieli, wydzielane łaskawie przez Sowiety, ani w części nie wystarczają na najniezbędniejsze potrzeby ludności.

Moskale, doprowadzeni nędzą do rozpacz, oddają się stale pijaństwu, a do-

minują pod tym względem kobiety. Olbrzymie fabryki petersburskie chciały zbadać przyczynę tego upadku moralnego wśród kobiet. Zwołano zebranie i kazano się kobietom wypowiedzieć. Pierwsza z nich oświadczyła, że jako 13-letnia dziewczyna wstąpiła do fabryki i zapisała się do komunistycznego związku młodzieży. W klubie nauczono ją picia wódki, bo bez gorzałki jest życie „strasznie smutne”. Pijana, żyje złudzeniami. Wyobraża sobie, że jest bohaterką filmową i zapomina o otaczającym ją złem. Dru-

ga dziewczyna przyznaje, że i nędza mieszkaniowa zniewala ją do picia. Mieszka ich w jednej ciupie po 17 i więcej osób. Łóżko stoi przy łóżku, że nawet poruszać się trudno. Kiedy wraca po pracy do domu, wzdycha za dobroczyńcą, któryby ją uwolnił z tego piekła i uprowadził, obojętnie gdzie, byle zdala od tej cięsnoty, gdzieś, gdzie znajdzie światło i zapomnienie. A ponieważ żadna z dziewczyn nie posiada pieniędzy, nie trudno sobie wyobrazić, do czego ją to doprowadza. — „Pijemy wszystkie — mówi trzecia — bo nam źle i smutno. Chciałybyśmy uciec od butelki, ale dokąd, dokąd?” Inna znów twierdzi, że większość pije dla tego, aby w fabrykach nie uchodzić za „świętoszki”, które biorą zazwyczaj na ząb i prześladowują drwinami na każdym kroku, aż wreszcie wypowiadają im pracę w fabryce. Młode dziewczęta, przyjęte świeżo do pracy, kupują sobie wódkę i uczą się picia, po 14 dniach oswoiła się z tem zupełnie.

Pijaństwo i wszystko, co się z tem łączy, zdeprawowało kobiety zupełnie w Rosji sowieckiej. Jakże wobec tego wyglądają prorocy bolszewicy, którzy głosili hasła wolnej miłości i zgnięcia dawnej wiary, moralności, w ich pojęciach, ciężkiej kamieniem na duszach ludzkich? Wyznania kobiet fabrycznych są najlepszą na to „wesołe” życie odpowiedzią. Więzienia przepelnione; ludność smutna, beznadziejnie, a kobiety szukają światła i szczęścia po barach i innych spelunkach. Taki oto jest „raj bolszewicki”.

Wynalazczość polska w cyfrach

za okres 10-ciolecia niepodległości

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu, ilustrująca dorobek i wysiłek Polski za dziesięcioletni okres niepodległości zawiera w poszczególnych swoich działach cały szereg wynalazków i udoskonaleń, które w zbiorze ogólnym wystawionych eksponatów jakby giną, choć w masie świadczą o okazałości naszego dorobku w tej dziedzinie.

Świadczą o tem następujące dane naszego urzędu patentowego:

Od dnia 28 grudnia 1918 r. po dzień 28 grudnia 1928 r., a więc za równe 10 lat, bilans pracy twórczej na polu wynalazczości w Polsce wyraża się liczbą 1640 patentów, oraz 1694 zarejestrowanych wzorów użytkowych (drobnych wynalazków i udoskonaleń) na ogólną liczbę 8062 zgłoszeń z całej Polski.

Na poszczególne dziedziny przemysłu przypadają następujące ilości patentów: na przemysł górniczy — 129, rolny 71,

spożywczy 87, włókienniczy, 60, odzieżowy 54, budownictwo 273, przemysł chemiczny 825, metalowy i drzewny 93, maszynowy i broń 130, elektrotechniczny 93, komunikację i transport 153, na dział instrumentów i przyborów 158, drukarstwo, introligatorstwo, fotografię i kinematografię 30, wreszcie na reklamę 4.

Między patentami, które chronią wynalazki z dziedziny przemysłu elektrycznego znajduje się patent Pana Prezydenta Rzplitej na sposób budowy i urządzenia wentyla elektrycznego dla prądu zmiennego o wysokim napięciu.

Przytoczone cyfry są wskaźnikiem wysiłku dokonanego w dziedzinie pracy u nas dotychczas niedość docenianej, choć tak bardzo użytecznej, bo przyczyniającej się znakomicie przez lepsze i skuteczniejsze wyzyskanie bogactw naturalnych i sił przyrody do ogólnego rozwoju przemysłowego, gospodarczego i kulturalnego.

W. LAKATOS

List żony

NOWELA

(Przekład z węgierskiego)

Droga Pani! Od kilku tygodni nie poznaję znowu mego męża: jest roztargniony, zdenerwowany; usposobienie jego stało się nierówne; chwilami jest bardzo rozmowny, chwilami mruklawy. Poza to zaszała wielka zmiana w jego garderobie: kupił sobie nowy garnitur, krawat, kapełusz, obuwie. Wreszcie: goli się ostatnio dwa razy dziennie!

Wczoraj widziałam w aucie Kitty... Kitty Körber, ale mężczyzna, który siedział obok niej — to nie był mój mąż... Kitty była w doskonałym humorze: rozmawiała głośno ze swoim towarzyszem, śmiała się, była wesoła.

Na ten widok ścisnęło mi się serce. Kobieta ta już się pocieszyła! Minęło zaledwie kilka tygodni, a ona już się śmieje! Mogła tak łatwo zapomnieć takiego człowieka jak mój mąż!

Zna mnie Pani dostatecznie, by wiedzieć, że nie wyciągam z kieszeni męża jego korespondencji, nie podsłuchuję rozmów telefonicznych, nie wpadam niespodziewanie do jego biura, nie komunikuję się z żadnym detektywem prywatnym.

Zbyt szanuję siebie, żeby się poniżyć do tego rodzaju okazywania swej zazdrości.

Zresztą, jest to zbędne.

Dotychczas i tak wiedziałam wszystko. Mimo, że Oleś jest tak bardzo dyskretny. Kochany, dobry chłopiec... Jest taki ostrożny! A mimo to ja wszystko wiem! Wiem, kiedy się rozpoczyna i kiedy kończy... Mężczyźni powinni płakać, kiedy

się kończy „stara” miłość, bo ta „nowa” jest niepewna i pełna przykrych niespodzianek.

A więc nie dlatego, że dostałam wczoraj od Olesia złotą bransoletkę, i nie dlatego, że onegdaj wieczorem pocałował mnie (niech Pani będzie zupełnie spokojna: tylko w czoło) — więc nie dlatego piszę do Pani. Wiedziałam to oddawna. Bez złotej bransolety i bez pocałunku w czoło.

Niech Pani nie drży. Proszę spokojnie przeczytać list do końca. Niech się Pani nie boi. Proszę zaufać mojemu tak towi. Ja nie chcę psuć Olesiovi jego radości, zwłaszcza teraz, na początku, kiedy ta radość jest istotna.

Pani jest zdumiona?

Proszę mi wierzyć, że nie chcę wobec Pani odgrywać bohaterki i nie piszę po to, aby wydać się w oczach Pani lepszą.

W trzecim roku naszego małżeńskiego pożycia mój mąż zaczął się odemnie odsuwać, stał się obcy, daleki...

To były straszne czasy!

Czego ja wtedy nie próbowałam!

Chciałam sobie życie odebrać; udawałam wobec niego ciężko chorą; myślałam o rozwodzie. Zdawało mi się, że nie przeżyję jego zdrady.

Potem dowiedziałam się, że Oleś mnie już zdradza oddawna... Jego pierwszą kochanką? Ona nie zasługuje na to, aby takie dwie kobiety, jak Pani i ja, mówiły o niej. Przyznam, że mnie to nawet trochę uspokoiło, kiedy konkretnie

dowiedziałam się o zdradzie Olesia. Przeostałam bać się tej myśli. Moja rozpacz znalazła nareszcie punkt oparcia.

Potem mój mąż miał jeszcze cztery kochanki. Teraz zatrzymał się przy Pani. To jest historia mego małżeństwa. Nie będę Pani mówić o tem, że mimo wszystko ja jestem jego żoną, że on zawsze do mnie wraca. Nie! Ja jestem tylko tą, z którą on mieszka i z którą żyje, ale nie współżyje.

On mieszka ze mną. Czasem powie słówko o pogodzie, czasem o interesach, jeśli notabene idą źle. Jeśli ma ból głowy, pyta mnie, do jakiego lekarza ma pójść. Mógłby przecież o to zapytać każdego spotkanego na ulicy znajomego.

I niech Pani nie przypuszcza, że udaję wobec niego dobrą. Czy ja jestem istotnie dobra? Nie wiem, ale wiem, że nie umiałabym postępować inaczej.

Mój mąż Panią opuścił. Bez wątpienia. To jest pewne, to jest jakby pewnik matematyczny. Dotychczas po jakimś czasie porzucał każdą kochankę. Ale ani jednej dla mnie, ani też przeze mnie.

Moja droga! On i Panią opuścił. Nie dlatego, żeby Pani nie kochał. Nie, po prostu dlatego, że on nie może inaczej.

I dlatego proszę: niech mu Pani nie robi żadnych trudności, niech go Pani nie denerwuje, bo to nie pomoże. I niech Pani będzie dla niego dobra, miła, posłuszna. Nelly była histeryczką i mój biedny Oleś bardzo wiele przez nią cierpiał. Nigdy tego jej nie wybaczę! Ale ta, która była po niej, Betty, to była miła i mądra istota. Okres przyjaźni z Betty był najszczęśliwszym okresem życia Olesia i ja będę jej za to wdzięczna do końca życia.

On ma przyzwyczajenia, od których nie odstępował. Ma też i wady, ale te są bardzo miłe i należy je szanować. Jeśli nie chce mówić, trzeba go do tego zmu-

szuć. Nie trzeba nalegać, aby jadł potrawę, których nie lubi. Niech go Pani zostawi w tem przeświadczeniu, że on zna się na muzyce. Niech Pani nigdy nie nosi koloru czerwonego, bo to go denerwuje. W podróży jest zawsze zdenerwowany; do tego musi się Pani przyzwyczaić. Wszystkie sprawy z konduktorem musi załatwiać Pani. Jeżeli będzie z kim rozmawiał po angielsku, niech Pani udaje, że mówi świetnie, że Pani nie słyszy jego błędów.

I jeszcze coś: Oleś lubi bardzo mocną perfumy.

Więc widzi Pani, że te wady nie są ani przykre, ani szkodliwe. Są to raczej słabości.

Poza temi słabościami jest on tak mądry, dobry, miły! Jeżeli Pani ktoś powie, że jest bez serca, niech Pani nie wierzy: tak mówią o nim tylko te kobiety, które mu się podobały. O mnie proszę z nim nie mówić nigdy, bo on tego nie lubi: żadna przykra myśl nie powinna kępować jego swobody.

Kochana Pani, proszę nie być egoistką i nie myśleć o tem, w jakim stopniu or Panią kocha. To niepotrzebne! Proszę go kochać z całego serca. Najsilniej, jak Pani umie. On jest tego wart. Mój biedny mąż ma już daleko za sobą czterdziestkę. Kto wie, może Pani jest jego ostatnim przeżyciem. A tego przecież nie wolno mu zmacić, zepsuć!

Ja będę wiedziała wszystko. Kiedy przyjdzie wieczorem do domu i spojrzą na niego — nic nie będzie dla mnie tajemnicą.

Droga Pani! Oleś nie jest już młodzieńcem. Siwe włosy na skroniach mówią wyraźnie, że czas jego młodości minął bezpowrotnie. Może Pani jest ostatnia, a ja bardzo chciałabym, aby on, kiedy będzie stary, z radością wspominał te lata, gdy był szczęśliwy i kochał go kobiety...

Formy geometryczne roślin.

Prawa geometryczne w świecie roślinnym. — Do wszystkich liści można zastosować pewną formę geometryczną. Nieprzebrane bogactwo form.

Ogólnie znana rzeczą jest, że prawa geometryczne rządzią bezapłacywnie w królestwie mineralów, wie o tem już uczeń gimnazjalny, którego uczo- no krystalografii i mineralogii.

Trudniej jednak spostrzec że i w krainie roślin arytmetyka i geo-

Zróbmy teraz przeskok w stronę geometrii. Na rycinie naszej przedsta- wiono trójkąt równoboczny (fig. 2), którego katy, jak wiemy, są równe. Otóż kąty te mogą się powiększać i zmniejszać, ramiona trójkąta mogą się przedłużać lub skracać, a przecież w zasadzie figura pozostanie zawsze trójkątem. Jakież przemianie musiał- by ulec trójkąt, by upodobnić się do form świata roślinnego? Znamy liście, które posiadają wyraźnie 3 wier- cholki. Są to liście powoju (figura 3). Spróbujmy zbadać jego konstrukcję.

Weźmy za punkt wyjścia trójkąt równoboczny (figura 4). Podzielimy je- go boki na 6 równych części. W punk- cie przecięcia prostokątnych (M) zbie- gną się wszystkie promienie, a jest ich 9. Wykreślmy prostą Sx (fig. 4a) i odmierzymy na niej tych 9 odcinków, na jakie podzielono połowę trójkąta; w punkcie 9 wykreślmy prostą prosto- kątą do poziomej o długości M 9, i połączmy jej punkt końcowy (m) z punktem S. Od punktu 1, 2 i t. d. wykreślmy prostokąty aż do przecię- cia z linią S m. Otrzymamy w ten spo- sób dziewięć nowych odcinków (pio- nowych), z których każdy następny, licząc od lewej ku prawej jest dłuższy o $\frac{1}{6}$ od poprzedniego. Jeżeli poodcina- my na każdym promieniu trójkąta po- czawszy od pierwszego (1) otrzymane odcinki $\frac{1}{6}$, $\frac{2}{6}$, do $\frac{9}{6}$ i połączymy nowe punkty ze sobą, dostaniemy krzywą,

(ryc. 2, fig. 7 i fig. 7 a).

Przeprowadźmy drugą próbę, lecz już nie na trójkącie, ale na pięcioboku umiarowym. Podzielimy więc każdy bok na 6 różnych części i połączmy te punkty ze środkiem pięcioboku (fig. 8). I znowu przenieśmy na prostą odcin- ki M₁ M₂ aż do M₁₅ i poprowadźmy od ich 9. Wykreślmy prostą Sx (fig. 4 a) tak, żeby powstało 15 odcinków więk- szych o $\frac{1}{15}$ jeden od drugiego (fig. 9). Po odmierzeniu tych 15 odcinków na promieniach pięcioboku, zaczynając od 1, i połączeniu tych punktów, otrzymamy nowy kształt liścia, od którego mógłby pochodzić liść blusz- czu.

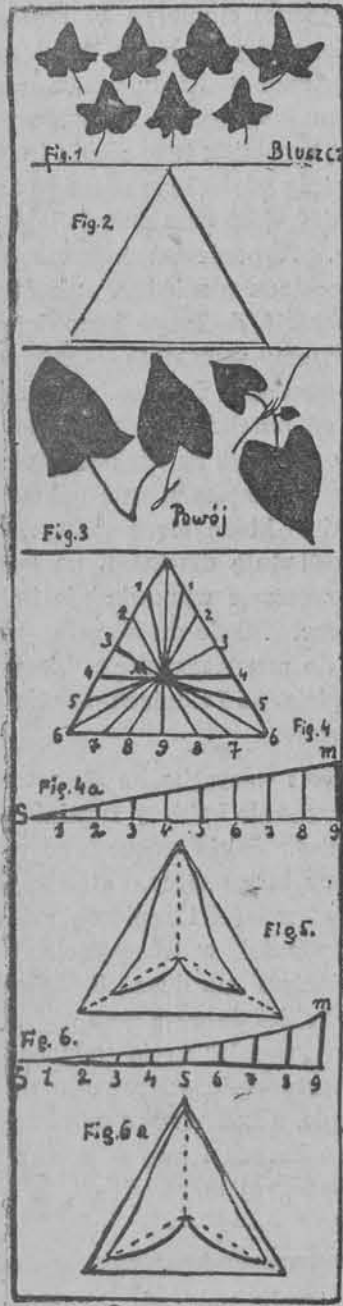
Idźmy dalej w tym kierunku. Próba z kolem pokazuje nam sposób powsta- wania liścia cyklamenu (fiolka alpejs- kiego) i jednego z trzech płatków za- jęcej kapusty.

W ramach tego artykułu nie da- dą się pomieścić wszystkie formy ro- ślin, jakie możemy wyczerpać z po- szczególonych figur geometrycznych.

Wróćmy jednak raz jeszcze do trój- kąta i wieloboku umiarowego. Weźmy siedmiobok umiarowy, podzielimy jego boki na 6 części; postępujemy w dal- szym ciągu, jak przy poprzednich pró- bach, a więc odmierzymy na prostej od- cinki i t. d., a otrzymane końcowe od- cinki zaznaczmy na dwu promieniach najbliższych tego, który łączy naroż- nik ze środkiem (ryc. 3, fig. 15). W re-

zultacie otrzymujemy gwiazdę z liści (fig. 17), bardzo pospolitą w naturze, np. u marzanki (fig. 18). Skracając część listeczków tej gwiazdy możemy otrzymać najrozmaitsze kombinacje (fig. 21 i 23). Na tej zasadzie opiera się też liść kasztana (ryc. 4, fig. 22).

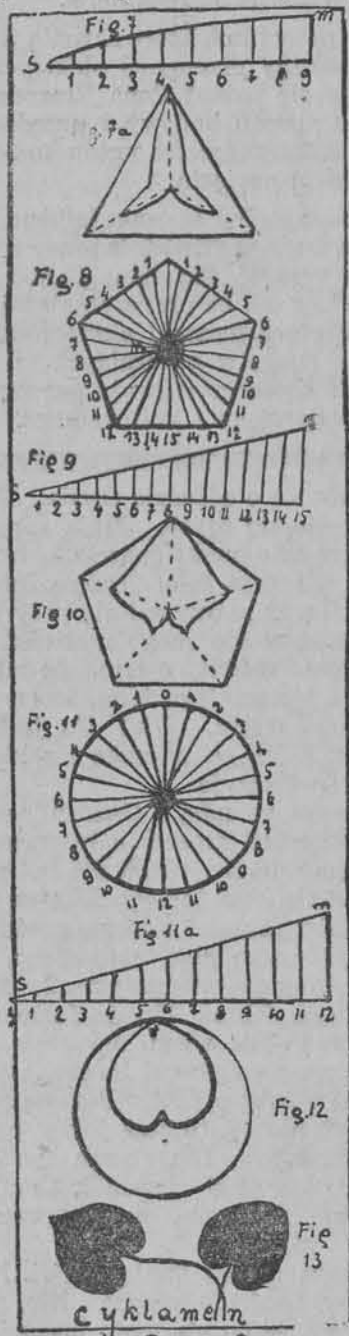
Jeżeli odetniemy na promieniu trój- kąta $\frac{1}{12}$ wysokości tego trójkąta, — otrzymamy wzór, przedstawiony na figurze 24. Jeżeli odetniemy po $\frac{1}{12}$,

Ryc. 1.

metria odgrywają dominującą rolę w kształtowaniu form. A przecież tak jest. Policzmy płatki i pylniki kwiatu, przyjrzyjmy się kształtom słupków, ułożeniu korony a przekonamy się, że wszystkie egzemplarze jednego gatun- ku mają te same cechy wspólne. Kto zajrzał do kielicha tulipana i zobaczył jak zdecydowane linie zakreślają jego pylniki, albo kto przyjrzał się nasio- nom słonecznika, przyzna, że nie tylko linia ich jest ściśle określona przez naturę, ale i że istnieje cała geometria roślin, odmienna tylko przez to od geometrii kryształów, że operuje linjami krzywymi.

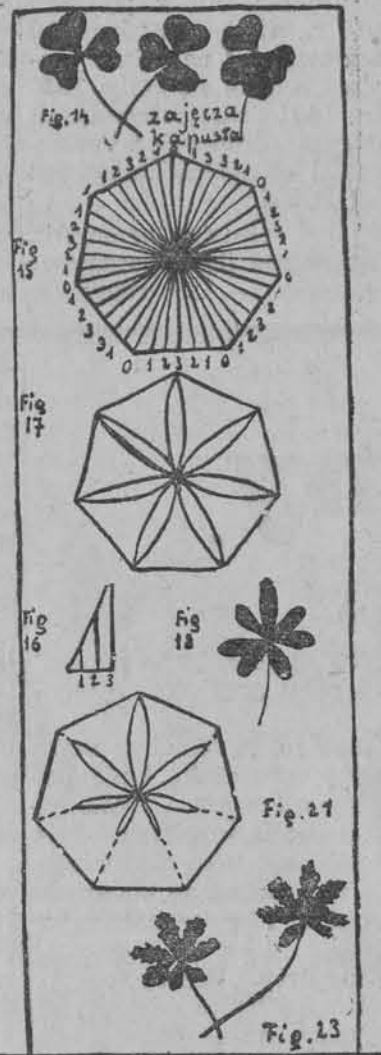
Weźmy parę liści bluszcza (ryc. 1). Zdawałoby się, że każdy z nich jest różny od drugiego, jednakowoż roz- poznajemy w nim zawsze liść bluszcza. Jakżeż się to może dziać? Widocznie istnieje zasadniczy typ tego liścia, któ- ry powtarza się w różnych wariancjach, ale traci jednak nie z wyrazistości.

Ryc. 2.

która powtórzona symetrycznie na drugiej połowie trójkąta utworzy nam zadziwiający rysunek (fig. 5). Otrzy- maliśmy obraz liścia powoju, którego środek nakrywa się z punktem prze- cięcia promieni w trójkącie.

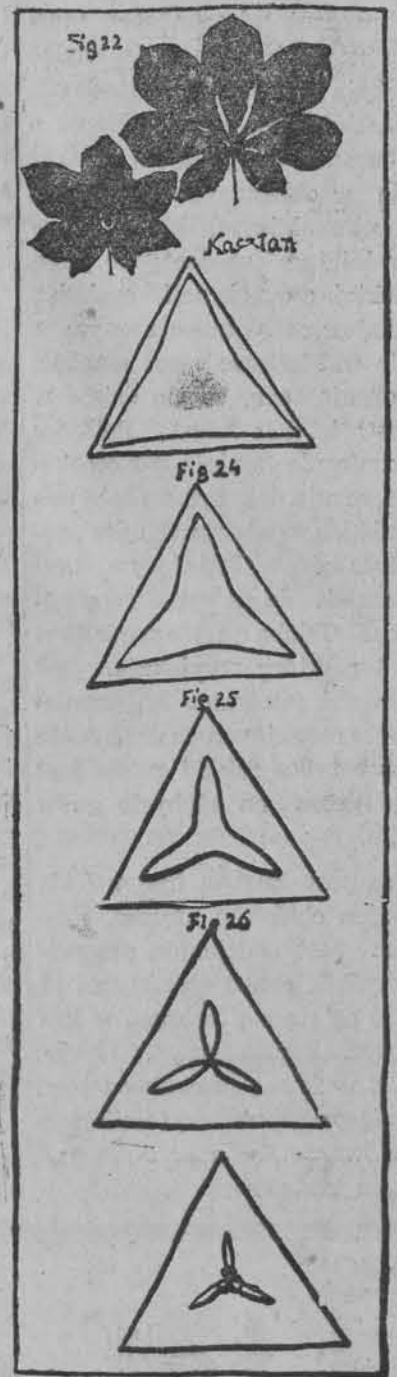
Jeżeli połączymy punkty S m nie prostą, lecz krzywą linią, otrzymamy nieskończoną ilość kombinacji w miarę tego, jak linia S m będzie wklęsła (ryc. 1, fig. 6 i fig. 6 a), lub wypukła

Ryc. 3.

zultacie otrzymujemy gwiazdę z liści (fig. 17), bardzo pospolitą w naturze, np. u marzanki (fig. 18). Skracając część listeczków tej gwiazdy możemy otrzymać najrozmaitsze kombinacje (fig. 21 i 23). Na tej zasadzie opiera się też liść kasztana (ryc. 4, fig. 22).

Jeżeli odetniemy na promieniu trój- kąta $\frac{1}{12}$ wysokości tego trójkąta, — otrzymamy wzór, przedstawiony na figurze 24. Jeżeli odetniemy po $\frac{1}{12}$,

Ryc. 4.

gactwem form rozporządza geometria i uwierzmy teraz, że w samej rzeczy świat roślinny, choć tak różnorodny pod względem linii, może się pomie- ścić we formach, jakie mu geometria oddaje do dyspozycji.

Skargi Polaków w Charbinie

Najdalszą placówką polskości na Dalekim Wschodzie jest chińskie mia- sto Charbin, w którym mieszka i pra- cuje spora garstka Polaków.

Jak silnie rozwinięte jest w tej kol- onji polskiej poczucie wspólności z Ojczyzną, świadczy najlepszy fakt, że w Charbinie wychodzi i utrzymuje się tygodnik w języku polskim.

Polacy charbińscy zasługują na jaknajgorętszą opiekę ze strony Rzeczypospolitej i jej organów dyploma- tycznych. Niestety, stosunki pod tym względem nie ułożyły się całkowicie pomyślnie. Istnieje wprawdzie w Char- binie polska delegatura, lecz jak skar- żą się Polacy charbińscy, poświęca ona zbyt wiele czasu i środków finan- sowych na utrzymanie stosunków z cudzoziemcami, zbyt mało zato inte- resuje się kolonją rodaków.

Szczególnie skarżą się Polacy char- bińscy na zbyt wysokie opłaty w gim- nazjum polskim, skutkiem czego wiele dzieci polskich ulega wynarodowieniu.

Obniżenie cen wstępu na P. W. K.

W związku z ostatnimi wystąpieniami prasy, dyrekcja PWK. rozważała problem możliwości obniżenia cen wstępu na PWK. Po sporządzeniu dokładnej statystyki okazało się, że bilety normalne, t. j. w cenie 4 zł. nabywa 1—2 procent wszystkich zwiedzających. Pozostali zwiedzający, t. j. zbiorowe wycieczki, wojskowi, urzędnicy państwowi i komunalni, studenci itd. nabywają bloczki i karty stałe i korzystają w dużej mierze z ulg uwidoczonych w przepisach PWK. W takich warunkach dyrekcja PWK. doszła do przekonania, że obniżenie cen wstępu na Wystawę byłoby niczem nie uzasadnione.

Kartka

min. Kwiatkowskiego w skrzynce zażaleń na PWK

W czasie zwiedzania PWK. w dniu 27 b. m. pan minister Kwiatkowski podszedł w pewnej chwili do skrzynki zażaleń i wrzucił tam kartkę. Po wyjęciu kartki okazało się, że zażalenie brzmi, jak następuje:

„Wystawa jest zwycięstwem żywotnych i twórczych sił Polski. Organizatorowie jej dobrze się zasłużyli Państwu.”

E. Kwiatkowski,

Minister Przemysłu i Handlu.

Oryginalne stoisko Banku Gospodarstwa Krajowego.

W pałacu rządowym przy ul. Grunwaldzkiej, mieszczącym wystawę rządu, na pierwszym piętrze tego gmachu, w dziale Ministerstwa Skarbu, znajdujemy stoisko Banku Gospodarstwa Krajowego. Ekspozycja, ilustrująca działalność tej instytucji, rozmieszczono w dwu przyległych do siebie pokojach, z których pierwszy jest prawdziwym unikatem całej Wystawy. Ściany tego oryginalnie zbudowanego pokryto specjalną stanolą, co daje wyszukany efekt wzrokowy, a witraże okien przy pomocy specjalnych światel — ilustrują dane statystyczne, dotyczące finansowych operacji Banku. Stoisko Banku Gospodarstwa Krajowego jest przedmiotem ogólnego zainteresowania zwiedzających.

Polsko-austriackie obroty handlowe

Według statystyk austriackiego ministerstwa handlu, przywóz z Austrii do Polski w kwietniu 1928 r. wyniósł 22.5 milj. szylingów. W okresie od stycznia do kwietnia 1929 roku przywóz ten wyraził się cyfrą 98.3 milj. szylingów, wobec 96.7 milj. szylingów w tymże okresie roku ub.

Wywóz z Polski do Austrii w kwietniu r. ub. wyniósł 8 milionów szylingów, zaś w kwietniu 1929 r. — 10.5 milj. szyl. Od stycznia do kwietnia 1929 r. wywóz z Polski do Austrii wyniósł 35.9 milion. szyl., zaś w odpowiednim okresie r. ub. 40.8 milj. szylingów.

Nowa wycieczka Polaków z Ameryki

...Dnia 3 czerwca r. b. o godz. 11-ej rano przybywa do Gdyni wycieczka największej organizacji polskiej w Stanach Zjednoczonych, Związku Narodowego Polskiego. Na spotkanie wycieczki, wyjeżdżają nad morze, członkowie prezydium Głównego Komitetu Przyjęcia Wycieczek Zagranicznych, mianowicie, prof. Ponikowski, Sieroszewski i poseł Cieplak. ... Wycieczka przybywa okrętem „Penland”. Wycieczka zwiedzi Gdynię, Toruń, Gniezno, Poznań, Warszawę, Częstochowę, Katowice, Zakopane i Kraków. ...

Przemysł konfekcyjny

domaga się ulg podatkowych i kredytów

Nabywcy konfekcji domagają się zniżki cen i polepszenia jakości wyrobów

Dn. 25 b. m. odbył się w Poznaniu zjazd przedstawicieli przemysłu konfekcyjnego, połączony z walnym zgromadzeniem Związku Przemysłu Konfekcyjnego w Polsce. W obradach wzięło udział kilkudziesięciu członków Związku z całej Polski. Przewodniczył prezes Związku, p. Krystyn Ostrowski z Warszawy. Sprawozdanie z czynności Związku w roku sprawozdawczym przedstawił dyrektor Związku, dr. Battaglia, który zobrazował położenie przemysłu konfekcyjnego, jego potrzeby i możliwości rozwoju.

Przemysł konfekcyjny w Polsce zatrudnia 333 tys. osób, a mógłby zatrudnić jeszcze więcej, gdyby nie brak kapitałów obrotowych, powodujący słabość finansową tej gałęzi przemysłu, drożyzną pieniądza i przeciążenie podatkowe.

Główne postulaty przemysłu konfekcyjnego są następujące:

- zaniechanie czynienia wyciągów o kupcach płatnikach podatku obrotowego z ksiąg tych przedsiębiorstw konfekcyjnych, które prowadzą księgi;
- stosowanie przepisów o podatku dochodowym w ten sposób, by obciążał on tylko czysty dochód;

popieranie konwencji, zawieranych w celu skrócenia terminów wekslowych; obniżenie opłat stempowych od weksli z terminem do 6 tygodni, podwyższenie opłat tych od weksli z terminem ponad 3 miesiące;

kredyty na produkcję eksportową; premjowanie eksportu pionierskiego i fachowych misyj handlowych; zwrot ceł za półfabrykaty przy wywozie artykułów gotowych; poprawienie niedostatecznej ochrony celnej; nieudzielanie dalszych ulg konwencyjnych;

zawieszenie ceł na niewyrobione w kraju półfabrykaty i środki pomocnicze. Przemysł konfekcyjny ma nadzieję — w razie uzyskania tych ulg — zwalczyć import konfekcji zagranicznej, wynoszący jeszcze 30 milionów zł. rocznie.

Do tych postulatów przemysłu konfekcyjnego dodać musimy z punktu widzenia konsumenta jedno zastrzeżenie:

Nasze wyroby konfekcyjne wówczas wyprą z rynku krajowego towar zagraniczny, gdy będą lepsze i tańsze.

Dotychczas — niestety, do tego bardzo daleko.

Ulgi dla właścicieli domów przy remontach

Minister Spraw Wewnętrznych wydał specjalny okólnik w sprawie wyglądu zewnętrznych miast i wsi.

Minister zwraca uwagę, iż domy pokryte cementem nie wymagają bielienia. Okólnik przewiduje daleko idące ulgi dla właścicieli domów, którzy ponieśli wielkie straty wobec konieczności reperowania rur kanalizacyjnych i wodociągowych uszkodzonych przez mrozy zimą roku bieżącego. Wymienieni właściciele domów zwolnieni mają być w roku bieżącym od asfaltowania i brukowania podwórz.

Z podobnych ulg korzystać będą również i ci właściciele posesyj, którzy wykazują się znacznymi wydatkami na remonty w latach 1926, 1927, 1928.

Od asfaltowania i brukowania wolne są place przeznaczone na sprzedaż oraz znajdujące się przy budowlach niezamieszkałych. Na bardzo dużych podwórzach brukowane mają być tylko części użytkowane.

Okólnik Ministra pozostawia przy remontach domów dowolność wyboru barwy.

Niemcy kolonją amerykańską

Ford niedługo opanuje niemieckie fabryki samochodów

BERLIN, 30.5. — Sensacją świata go podarczego jest udział przemysłu chemicznego niemieckiego w tutejszej fabryce Forda. Berlińska fabryka Forda założona została z kapitałem 15 milj. marek, z czego niemiecki przemysł chemiczny wpłócił obecnie 40 procent. W najbliższym czasie zostanie zbudowana w Niemczech druga fabryka Forda, która będzie dostarczała samochody na Niemcy, Czechołowację, Austrię i Węgry. Tajny radca Bosch został prezesem rady nadzorczej niemieckiego towarzystwa Forda. W związku z tem wszedł syn Henryka Forda do rady nadzorczej Niemieckiego Tow. Chemicznego (I. G.-Farben) w Ameryce.

NOWY ROZKŁAD JAZDY

ważny od 15 maja r. b.

Łódź-Kaliska

PRZYJAZD:

Z Krakowa	7.14
Ze Lwowa	9.26
Z Kozuszek	18.50
Z Ostrowa	2.46
Z Berlina (pośp.)	6.28
Z Ostrowa	7.12
Z Ostrowa	8.45
Z Poznania	13.25
"	18.23
"	19.54
Z Ostrowa	23.15
Z Warszawy	1.50
Z Łowicza	7.28
"	10.06
"	12.34
"	19.16
Z Warszawy (pośp.)	21.40
"	22.58
Z Gdańska	8.05
Z Kutna	13.15
Z Płocka	20.02
Z Kutna	22.01

ODJAZD:

Do Kozuszek	8.55
do Lwowa	20.12
do Krakowa i Katowic	22.15
do Poznania	2.05
"	7.50
"	10.15
"	12.50
do Ostrowa	15.25
"	19.30
do Poznania	21.55
do Berlina (pośp.)	23.06
do Warszawy	3.02
" (pośp.)	6.37
"	7.30
"	13.20
"	13.39
do Łowicza	15.50
"	18.41
do Kutna	0.20
do Ciechocinka	9.33
do Kutna	12.10
"	15.15
do Gdańska	20.35

Łódź-Fabryczna

PRZYJAZD:

Z Kozuszek	1.30
"	5.05
z Krakowa	6.52
z Kozuszek	7.28
"	7.50
"	8.42
z Andrzejowa (po niedz. i świątach)	9.03
Z Kozuszek	9.54
"	11.12
ze Skarżyska	12.17
z Kozuszek	12.47
"	14.07
"	16.04
z Warszawy	16.25
z Kozuszek	17.47
z Tarnobrzega	19.25
z Kozuszek	20.23
z Warszawy (pośp.)	20.42
z Kozuszek (w d. świąt.)	21.17
"	22.12
"	22.52

ODJAZD:

do Kozuszek	2.00
"	4.15
"	6.40
do Warszawy (pośp.)	7.45
do Kozuszek	8.30
do Tarnobrzegu	10.05
do Kozuszek	10.50
"	12.05
"	14.20
"	14.40
do Krakowa	15.40
do Skarżyska	16.15
do Kozuszek	16.35
"	17.35
"	18.30
do Warszawy	19.05
do Kozuszek	19.35
"	20.31
"	21.05
"	21.40
"	23.15

Kino DOM LUDOWY

PRZEJAZD 34

Dziś i dni następujących!

Przepełniony film p. t.

Romans w sleepingu

Dramat o niedolach pożycia małżeńskiego

W rolach głównych: słynni artyści

Mary Christians, Marcela Albani i Bruno Kastner

Miłość — Zdrada — Rozwód.

Ceny miejsc: W dni powszednie na wszystkie seanse, zaś w soboty, niedziele i święta od godz. 1—3 pp I m. 75 gr., II 40 gr., III 30 gr.

W soboty, niedziele i święta od godz. 3 pp I miejsce 90 gr., II m. 50 gr. III m. 40 gr. W poniedziałki kino czynne.

Zdobunowanie

film niemiecki odesłał do Berlina

Niezła nauczka na przyszłość

Za przykładem stolicy liczne miasta i miasteczka w Polsce przystąpiły do akcji bojkotowania filmów niemieckich.

Szczególnie gorąco wzięła sobie rzecz do serca ludność Zdobunowa, która na gremjalnych zebraniach uchwaliła przeprowadzić w miasteczku zdecydowany bojkot niemieckiej sztuki kinematograficznej.

W tamtejszym kinie „Lux” był niedawno demonstrowany niemiecki film „Ufy” p. t. „Miłość Joanny Ney”. Gdy biuro „Sfinks”, którego film jest własnością na Polskę, po wygaśnięciu kontraktu na wyświetlanie obrazu w Zdobunowie — zwróciło się do kina „Lux” o zwrot filmu, nie dostało żadnej odpowiedzi. Zaalarmowano więc kino telegraficznie.

I cóż się okazało? Naczelnik stacji kolejowej Zdobunowo, gdy dostał film dla przesłania go do Warszawy, wysłał go bagażem za kwitem Nr. 322 z dnia 10. 5. b. r. do Berlina z dopiskiem:

— Polska nie chce niemieckich filmów.

Kino „RESURSA“

ul. Kilińskiego Nr. 123.

27

Dziś i dni następnych!

Dziś i dni następnych!

Perła naszego repertuaru

TRAGEDJA KSIĘŻNICZKI

Potężny dramat w 10 aktach osnuty na tle przeżyć rosyjskich emigrantów

W rolach głównych: dwie gwiazdy ekranu

MARCELA ALBANI i LIANA HAID.

Początek seansów w dni powszednie o godz.: 5,20, 7,15 i 9; w dni świąteczne o godz. 3, 5, 7 i 9.

Bufet klubowy „RESURSA“

PRZY TOW. RZEMIEŚNICZYM

ul. Kilińskiego Nr. 123.

pod kierownictwem STANISŁAWA SZYMANKO
b. kuchmistrza restauracji „TIVOLI“

Wydaje OBIADY, ŚNIADANIA i KOLACJE

Bufet zaopatrzony w pierwszorzędne trunki krajowe i zagraniczne oraz duży wybór zakąsek pierwszorzędnej jakości.

61

KINO SPÓŁDZIELNI

Pracowników Państwowych, Komunalnych i Społecznych
w ŁODZI, ul. Sienkiewicza Nr. 40. Tel. 41-22.

3

Dziś i dni następnych!

Wzruszający wielki film o clownie, który śmiejąc widzów, przechodzi gehennę uczeń, niezrozumianych przez ukochaną

ŚMIEJ, SIĘ PAJACU

W rolach głównych: genjusz o stu twarzach LON CHANEY i wiośniaka Loretta Yong
Kapitałny film, w którym LON CHANEY, bohater niezapomnianego „Dzwonnika z Notre-Dame” daje maksimum swego talentu

UWAGA! Kino w ogrodzie bez względu na pogodę. Orkiestra powiększona.

Następny program: „DZIEWICA ORLEAŃSKA” (Żywot i męstwo JOANNY D'ARC)

Początek seansów w dni powszednie, w wyjątkiem sobót, o g. 4 p. p. zaś w soboty, niedziele i święta o g. 12 w poł. Ostatni seans o godz. 10 wiecz. Na 1-szy seans ceny miejsc niższe

Dziecięcy Wózek Sportowy

„Brenabor”, prawie nowy, okazynie do sprzedania. Narutowicza 35 m. 5, górny dzwonek.

56

Do wynajęcia

od zaraz

pokój z kuchnią

wprost od gospodarza

Wiadomość ostatni przystanek Julianów, za szpitalem, willa Nowaka, posesja 6.

10

Zakład Zegarmistrzowski Jubilerski

JAN CHMIEL
ul. Piotrkowska 100, tel. 25-35

Najlepiej wykonywa reperację najrozmaitszych zegarów biurowych fabrycznych, elektrycznych, kontrolnych, antyków, wieczowych (nowe wstawia) jak również zegarki bijące chronometry, chronografy, sztopery i wszelkie najprecyzyjniejsze zegarki damskie, szybko, tanio i solidnie na każde żądanie we własnej pracowni pod osobistym nadzorem
Firma egzystuje od 1912 r.

Potrzebni chłopcy

do roznoszenia i sprzedaży gazet z kaucją 10 zł.
Wiadomość w Administracji „Hasła”

Poradnia Wenerologiczna Lekarzy Specjalistów

ul. Zawadzka Nr. 1

Czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedziele i święta 9—2 pp. od 11—12 i 2—3 pp. przyjmuje kobieta lekarz

leczenie chorób wenerycznych moczopłciowych i skórnych
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem

Gabinet Światło-Lecznicy

Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet
PORADA 3 zł.

29

Dr. med. RÓŻANER

Dzielnia 9, tel. 28-98

Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe.

Przyjmuje od 8—10 i od 5—8 Leczenie lampą kwarcową. Oddzielna poczekalnia dla pań. Dla pań od 3—5 pp.

48

Doktor

P. KLINGER

choroby weneryczne, skórne i włosów
ANDRZEJA 2, TEL. 32-28

Leczenie lampą kwarcową, analizy krwi i wydzielin. Przyjmuje codzien. od 8—10 i 4—8 w. w niedziele i święta od 10—12. Oddzielna poczekalnia dla pań. Od 1—2 w Lecznicy (Piotrkowska 62).

32

DR. HELLER

Choroby skórne i wener.
ul. Nawrot 2. Tel. 79-89

Do 10 r. i 4—8 w. Dla pań specjalne godz. 3—5 po poł., w niedz. od 11—2 pp. Dla niezamożnych ceny lecznic. 13

DOKTOR

WOLKOWYSKI

Cegielniana 25. Tel. 26-87

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Elektroterapia. Leczenie lampą kwarcową. Badanie krwi i wydzielin. Przyjmuje od godz. 8—10, 12—2, i 4—8 w niedziele i święta 9—1

Dla pań od 4—5 oddzielna poczekalnia.

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż

Bizuterja

zegarki na raty, ceny gotówkowe „Preciosa”. Piotrkowska 123, w podwórzu.

44

Bizuterję

kupuje, pełną wartość placę. Solidne traktowanie. „Preciosa” Piotrkowska 123, w podwórzu.

45

Pianino

czarne sprzedam za 1100 zł., Piotrkowska 243 (sklep)

42

Sprzedaż

starych gazet po cenach konkurencyjnych, Trompkowski, Składowa 23.

Okazja

Sprzedam rower damski Jan Hes. Kątna 56-a.

Wolne posady

Potrzebny

chłopiec do terminu uczywych rodziców do zakładu stolarskiego, Zawiszy 29, Laskiewicz.

125

Różne

Zgubiona

karta mobilizacyjna na imię Jaszczaka P. K. U. Kutno. 39

LECZNICA

lekarzy specjalistów

przy Górnym Rynku

Piotrkowska 294, tel. 22-89

przy przystanku tramwajów pabjanickich czynna od 10 rano do 7 wiecz. w niedziele i święta do 2 po poł. Wszystkie specjalności i dentystyka. Kapele świetlne, lampy kwarcowa, elektryczna, Roentgen, szczepienia, analizy (mocz, kała, krwi, płocin, wydzielin itp.) operacje, opatrunki, wizyty na miasto.

Porada 4 zł.

Poradnia dentystyczna i wenerologiczna

dla chor. skrónych, wenerycznych

1

WSZELKI BÓL GŁOWY

USUWA

ZNAKOMICIE „SOWA”

Wyrobu laboratorium przy aptece ST. HAMBURGA i S-ki, w Łodzi, ul. Główna 50.

Wyststragać się naśladownictw.

Makulatura

do sprzedania

Wiadomość w Administracji.

CENY PRENUMERATY:

W Łodzi z niedzielnym dodatkiem ilustrowanym mies.	zł. 4.10
Zamiejscowa " " " " "	" 5.—
Zagraniczna " " " " "	" 8.—
Odnoszenie do domu	" 0.40

?renumeratę można przerwać tylko 1 i 15 każdego miesiąca

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 65,210

CENY OGŁOSZEŃ MIEJSCOWYCH:

Na 1-jej stronie 50 gr. za wiersz milimetr. 1 łam (strona 4 łamy)	1 " " " 4 "
W tekście 40 " " " " "	" 1 " " 4 "
Za tekstem 30 " " " " "	" 1 " " 4 "
Nekrologi 30 " " " " "	" 1 " " 4 "
Zwyczajne 8 " " " " "	" 1 " " (10 łamów)
Drobne 10 gr., poszukiwanie pracy 5 gr. za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie 50 gr. Ogłoszenia nadesłane po godz. 7 wiecz. 30 proc. drożej. Ogłoszenia w czerwonym kolorze 30 procent drożej. Ogłoszenia akcydensowe 30 procent drożej.	

Ogłoszenia firm zamiejscowych, chociażby posiadających filje w Łodzi, a centrale gdzieindziej, o 50 proc. drożej od cen miejscowych. Firmy zagraniczne o 100 procent drożej. Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Artykuły, nadesłane bez oznaczenia honorarjum, uważane są za bezpłatne. Rękopisów zarówno użytych jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.